

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felolós szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Pénzügyi reformok.

Debreczen, April 4.

(V.) A pénzügyminiszter pénteki beszédjében tüzetesen foglalkozott a szorosán vett pénzügyi kérdésekkel — és ugyancsak tüzetesen válaszolt a valutarendezés, az adóreformok és az italmérségi jövedék tárgyában hozzáintéztett kérdésekre.

Az elsőre kijelentette, hogy az által semminemű újabb közös ügy teremtetui nem fog. A magyar király önálló pénzverési joga sértetlenül meg fog óvatni, amint ezt az önálló pénzverési jogot a német egyleti tallérkérdés szabályozásánál is teljes épségben, sértetlenül megóvtuk. Arról azonban nem állhat jót, hogy a mai bankszerződés lejártával új, önálló magyar bank föllállítása minden körülmény közt be fog következni, mert erre idő szükséges, másrészt pedig ha mi ezt a bankot a valutarendezés költségeinek viselésébe beakarjuk vonni, hát tőle ez az áldozatot jelen szabadalmának meghosszabbítása nélkül okszerűen kívánni sem lehet.

Es még az is figyelembe veendő, hogy a valuta rendezésének befejezése mintegy öt évet fog igénybe venni, mert körülbelül ennyire lesz szükség, hogy az érczalapok beszereztesseken zavar és ár-emelkedés nélkül, az pedig fel sem tehető, hogy ezen idő eltelte után felállítható legyen az önálló jegybank, mert ennek magának oly nagy érczfedezetre lenne szüksége, hogy ennek beszerzése a már akkor kimerített piacon teljes lehetetlen lenne.

Az adóreformot illetőleg pedig megjegyezte, hogy a gyökeres adóreformot és pedig úgy az anyagi szabályokat, mint az adókezelést tekintve, az adminisztráció reformjának keresztülvitele előtt képzelhetőnek nem tartja azon okból, mert azok az egyszerűsítések, melyek az adókezelés lényegét érintik, azon könnyítések, melyek az adókezelésnél kell, hogy helyet foglaljanak, az a biztosság, amely kell, hogy azt jövőben jellemezze, az adminisztráció reformálása előtt nem létesíthető.

Ami azután az anyagi diszpozíciókat illeti, szerinte az egyenes adók reformjánál főszempontnak annak kell lenni, hogy tisztán tárgyi szempontokra fektett adózásunkat a modern financiaális követelményeknek és a teljesítési képes-

ség követelményének megfelelőleg, egyéni támpontokra fektessük; appreciáljuk az egyes adófizető képességét és azt, — a mennyiben nagyobb, nagyobb mértékben vegyük — az okszerűség határáig — igénybe. Ezt egyoldalulag, pénzügyi közegekkel előállítani megint nem lehet; itt megint valamennyi adminisztratív közegek közrehatására lesz szükség a végből, hogy biztos alapból tudjuk az egyesek teljesítési képességét appreciálni és a reformnál kiindulási pontul venni.

De igenis vannak anyagi adótörvényeinknek oly részei is, a melyek ezzel a reformmal közvetlen összeköttetésben nincsenek; a melyek önállóan már most szabályozhatók, okszerű alapra fektethetők akként, hogy ezután későbbi változtatást nem fognak szükségessé tenni, — hanem a majd akkor megállapítandó keretbe végleges tagolatkép be lesznek illeszthetők. Ilyen a 2-ik és 3-ik osztályu kereseti adó, a melyre vonatkozólag, mihelyt az előkészületek meg lesznek téve, remélhetőleg már a közelebbi tél folyamán, azon helyzetben lesz, hogy erre vonatkozó javaslatait a ház elé terjesztheti. Az italmérségi jövedékre nézve pedig elismerte, hogy annak kizárólagos jog utján való érvényesítése nem felel meg a kívánalmaknak, s épen ezért ezt megszüntetendőnek tartja, első sorban a borra és sörre nézve már 1893. Január 1-től kezdve.

Szóval a pénzügyminiszter a kormány nak pénzügyi politikáját teljes világitásba helyezte, kijelentve határozottan azt, hogy a pénzügyi helyzet teljesen konszolidált, mely előnyös helyzetnek csak két ellensége lehetne: a helyzet vérmes megitélése és tulságos igények támasztása, a melytől mindkettőtől azt hisszük, hogy az ellenzéket is visszafogja tartani a viszonyok előrelátó és gondos mérlegelése.

Ehhez pedig kezdünk reményeket táplálni az általános budget-vita tárgyalása folyamán merített tapasztalatokból, mely tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az ellenzék is tud szabatosan mérlegelni egyetmást — csak akarjon.

Belföld.

Az udvartartásra vonatkozólag nagy hatást tett Wekerlének a ház szombati ülésében tett ama kijelentése, hogy a kormány most foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy államjogi helyzetünk nem ugyan külön udvartartás létesítése által, de az udvartartás külső megjelenésében és érintkezésében mikép nyerjen kifejezést

A tisztviselői fizetések szabályozásáról szóló törvényjavaslat egyik rendelkezése szerint a belügyi tárca körében az álami rendszetnél alkalmazottakra a törvényjavaslat határozmányai nem terjednek ki s az a kalmazottak csoportja külön intézkedések alá fog esni. Mint halljuk illetékes helyen jelenleg összeállítás és számítások vannak készülőben, a melyek ezé jaa, hogy az állami rendszetnél alkalmazottak is beillesztesseken a törvényjavaslat keretébe.

A regále-bérlet megszűnik. A napokban Wekerle Sándor pénzügyminiszter, majd Láng Lajos ál amtitkár e nöklete alatt tizenkét pénzügyigazgató tanácskozott több napon át a pénzügyminiszteriumban az állam által magához váltott italmérségi jog hasznosítás a ügyében. Az értekezlet megállapodásait egyelőre nem fogják publikálni amint hogy erről idáig egyetlenegy lap sem nyert értesülést. Wekerle miniszter azonban egyik közelebbi beszédében homályos cselzást tett ez ügyre, amelyből azonban csak az világlott ki, hogy az egyenes adók reformja előtt, vagy az al egy időben a közvetett adók rendszerét is reformálni fogják. De hogy mi a tekintetben az elvi megállapodás? — e kérdés felelet nélkül maradt. A „Szegedi Híradó“ azonban közli a napokban tartott értekezlet alábban összegezett eredményét. Idáig a pénzügyi adminisztráció akkép hasznosította az italmérségi regalét, hogy egyeseknek, vagy közséeknek a kizárólagos italmérségi jogosultságot hasznosbérbe adta. Aki tehát bor vagy pálinkamérést akart gyakorolni: kénytelen volt erre a kincstári hasznobérlettel szerződéses viszonyba lépni s elfogadni azokat a föltételeket, amelyeket a regálebérlet önkénye eléje szabott. Persze ez a viszony tulterhelhetéssel járt úgy az italmérsőkre, mint a fogyasztó közönségre. Az értekezlet tanácskozásában, az összes rendelkezésre álló adatok megvitatása után, egyértelműleg helyesnek találta a kizárólagos italmérségi jogosultság hasznobérbe adásának megszüntetését s e helyett a hasznosításra egy oly új rendszert hozni be, amely a rendes adószedéssel kapcsolatba hozható. Erre vonatkozólag is történtek megállapodások, de maga a mód és rendszer egészében még nincs meghatározva.

Külföld.

A párisi dynamitosok. Párisban még egyremásra találnak bádogszelenczékét bombákat, föltényeket, de úgy látszik, hogy ezek legnagyobb részével, valamint a tömőnten fenyegető levéllel is csak a rendőrséget akarják ugatni. A Boulevard Strassbourgon talált föltényben azonban valószággal dinamit volt. Ravachol most már nyugodtan viseli magát. Soka olvas és pedig leginkább érzengős regényeket és gyerektő téneket. Öreit meg akarja nyerni az anarhizmustak, étvágya kitünő és éjszakái nyugodtak. Feltünik hogy műveletlen volta lenére a vegytanban olyan nagy tudásra tett szert. A robbanó anyagokat és azok készitési módját kitünően érti. Maga is talált fel valami robbanó anyagot melylyel állítólag ötször olyan nagy hatást lehet elérni, mint a nytroglicerinnel.

Bismarck születésnapja Bismarckot hetvenhetedik születésnapja (ápril 1-én) alkalmából rendkívül sokan üdvözölték. Mikor a publikum közt megjelent sok asszony megcsókolta a kezét. A díáklyásmenetben négyezer hamburgi polgár vett részt Bismarck könyezve mondott köszönetet ez ovációkért. Megjutalmazva érzi egész élete munkáját, ha annak eredménye a hazá sorsára megnyugtató. Megerősödünk annyira, hogy visszaverjük a támadást, akár keletről, akár nyugotról jöjjön. Mi nem fogunk senkit sem provokálni, de ha megtámadnak bennünket, lássák ők!

Május eiseje és a munkások. Május elsejére a párisi munkások és a hatóságok egyaránt nagy előkészületeket tesznek. Párisban va ószinüleg egyetlen kocsi sem lesz látható. Az omnibuszkocsik és val mennyi egyéb kocsis 24 órára sztrájkolui akar. Azért mégis bizton remélik, hogy a demonstráció békés lefolyású lesz. A tüntetés állítólag csak a nyolcz órai, és a helyszerző intézetek megszüntetése mellett lesz. Mindazonáltal az összes rendőrség és az összes csapatok készenlétben lesznek. A vidékről gyalogos és lovas csapatokat rendelnek Párisz környékére. A szocialisták ennek e lenére fel fogják szólítani a katonákat hogy löjjenek a levegőbe, ha azt parancsolnak nekik, hogy tüzeljenek testvéreikre.

Egyetemet Debreczenbe!

Apr. 4.

— Az egyetem eszméje a zsinaton és a közvéleményben. —

Egyetemet Debreczenbe! Ez a jelszó hangzik most a magyar ref egyház kebelében. — Megszólalt szombaton a Budapesten tanácskozó zsinat és a Debreczenben felállítandó egyetem mellett nyilatkozott.

E jelszótól visszhangoznak a debreczeni helyi lapok és a protestáns felekezeti lapok. Az „Egyetértés” is így ír tegnapi számában: „Ebben az indítványban kivált ha összekötjük azzal, hogy a református gyöngye akadémiák helyén életerős tudományegyetem jöjjön létre Debreczenben, van erő.”

Kiss Áron püspök, gróf Dégenfeld József és Tóth Sámuel tették az indítványt, hogy mondja ki a zsinat miszerint egy Debre-

czzenben felállítandó filozófiai fakultásnak s ezzel összeköttetésben egy tanárképző intézetnek létesítését szükségesnek tartja s az eszme megvalósítására, módzatainak megállapítására küldjön ki kebeléből egy bizottságot, mely véleményes javaslatát a legközelebbi zsinati ülészek elé terjeszse.

Négy egyházkerület részéről történtek felszólalások a nagyfontosságú ügyben, az erdélyi tiszántuli, dunamelléki és a dunántúli egyházkerületekből; a tiszamelléki, a bova Sárospatak tartozik, hallgatott. De valamennyien akik felszólaltak, üdvözölték az indítványt, amely a magyar kálvinista egyháznak régóta táplált ohajtását nagy lépéssel viszi a megvalósulás felé.

Sajnáljuk azonban, hogy az erdélyiek püspöke a megalásvás terére lépett és olyan feltétel alatt pártolta az indítványt, amely a monumentális terv megvalósulását inkább nehezíti, mint elősegíteni fogja.

Nem találjuk sem helyén valónak sem gyakorlatiasnak Szász Domokos püspök azt a kívánságát, hogy egyidejűleg a debreczeni egyetem felállításával, az egyetemes egyház Kolozsváron theologiai fakultást szervezzen.

Hiszen az egyetemes egyháznak kevés az ereje az egyetem alapításához is; miért forgácsoljuk tehát szét ezt az erőt, két olyan felsőbb tanintézet között, amelyek közül az egyikre nincsen mulhatatlanul szükség; míg a másik elsőrangú életkérdés a ref. egyházra nézve. — A zsinat tárgyalásairól lapunk más helyén adunk tudósítást.

A „Debreczeni Protestáns Lap” szombati számában lelkes cikket közöl az egyetem mellett, többek között ezeket írja:

„Debreczeni egyetem! Egyetem e nagy kálvinista városban! Egyetem itt, honnan egy nagy főiskola századok óta hintegeti már szét a világosság sugarait! Egyetem e nagy főiskola talapatán, tovább fejlesztve ezt eddigi dicsőséges haladásának útján! . . . van-e a hazai ev. ref. egyháznak oly tagja, kit örömmel, büszkeséggel ne töltene el az a gondolat, hogy ezen mi egyházunk, e véghetetlenül sokat szenvedett, vértanúkban, hitvallókban oly gazdag egyház, ilyen is tud e hanyatló század vége felé teremteni?! . . . Pedig ma már alapos kilátásaink vannak arra, hogy igenis tud ilyen teremteni.

Ezen év elején egy a politikai lapok, mint egyházi lapjaink is többször megemlékeztek azon mozgalomról, mely városunkban egy felál-

litandó egyetem ügye kérdésében keletkezett. Egyik helyi politikai lap, a „Debreczeni Ellenőr” nevezetesen többeket fölszólított városunk előkelő polgárai közül, nyilatkoztassák ki írásban, miképen vélik Debreczen városa által legszebben megünneplendőnek nemzetünk ezredéves fennállásának nagy évét, hogy micsoda nagy emléket kellene emelni e városban a millenium méltó megünneplésére? A felszólítottak legnagyobb része egy városunkban felállítandó egyetem eszméje mellett nyilatkozott. Egy lelkes polgár, Miklóssy Mózes ur, ki korábban már főiskolának részére 30,000 frtos alapítványt tett, azzal válaszolt a szerkesztő felhívására hogy azonnal 1000 frtot irt alá az egyetem alapjára. Azóta az eszme itten Debreczenben mindinkább terjed, beszélnek arról e város falain belül mindenütt. Csak mostanában történt, hogy egy közvacsora alkalmával egy ügyvéd, — kinek nevét azonban kiinni még nem érezzük feljogosítva, — 500 frtot ajánlott föl e célra, s bizonyára igen sokan vannak városunkban, kik e nemes példákát a legnagyobb készséggel utánozni fogják, csak lelkesítő hang kell s előkelő hivatalos helyről való felhívás, s a még most csak csörgedezni kezdő patak széles folyóvá lesz, mely virágborította partok között méltóságos biztonsággal halad ama nagy cél felé, mely e szavakban mondható ki: Egyetemet Debreczenbe, protestáns egyetemet észak-keleti Magyarországra e metropoliszába!”

Az említett lap ezek után a Csokonai-kör ösmeretes szándékát kommentálja; helyese ve, hogy első sorban a társadalom és Debreczen város közönsége nyeressék meg az eszmének; azután a ref. egyház, a hivatalos város, a tiszántuli egyházkerület; az egyetemes ref. egyház. Sőt az állam anyagi támogatásában is bizik laptársunk.

Ugyanazon álláspont, ez am'et lapunk többször hangoztatott. A Csiky Lajos szép cikke így végződik:

„A rohanó időben mindinkább közeledünk ama nagy ezredéves esztendő felé, mely hazánk történetében egy oly időpont leend minőt végre is kevés nemzet szokott megérni. Protestáns, különösen ev. ref. egyházunk per eminentiam a g y a r n a k tartja magát: tette föl tehát, nyissuk meg sziveinket az eszmének, de nyissuk meg erszényeinket is mindannyian és állítsunk 1895-re „Egyetemet Debreczenbe.”

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A becsületes ember.

— Elbeszélés. —

Irta: **Vértesi Gyula.**

— Azt a három cserepet vedd ki fiacs-kám. Ugy ni. A rojokat fésüld ki szépen — az írást erre felém fordítsd . . .

És ott lengett a nagy, ezüstrojtos háromszinü zászló, a magas tetejü uri ak homlokzatán. Bédésy Akos mosolyogva öleli át a mellette álló magas, szöke leányt.

— No Irmus, meg vagy velem e'égedve? A leány átöleli apja nyakát, megcsókolja, s úgy mondja:

— Te jó, édes apa!

Az öreg ur bemegy a házba, Irma pedig marad, s mosolygó nyájas arczczal nézi a an fujdogáló esti sze lő által ide-oda himbált zászlót. A nagy, aranyos nyomású betük hatalmasan emelkednek ki a háromszinü mezőn, a hosszú karsu rud meg-meghajlik a nehéz szövet terhétől. Akár csak ez a karsu leány, a ki néha úgy érzi mintha a lelke el se bírná azt a nagy boldogságot, a mi rajta fekszik.

A szeme lázasan ragyog, míg halkán ismételteti magában a zászlóról leolvasott nevet:

— Verpeléti Lajos . . .

Lassu, halk hangon ejti utána:

— Én egyetlenem, bo dogságom l

— Hét óra, mehetünk a vasúthoz — érteszti fel álmódosításából az öreg ur.

A kocsi ruganyos ülésén hátradölvé, a

leány tele tudóvel szívja magába a rétekről feléje szárló tiszta, édes illatot, a renden heverő sarju illatát, melyből ki-kérik a kakuhtól izgatóbb, erősebb szaga. A nagyobb csoportokban haza felé menő munkások alázatos „Dicsértessék a Jézus”-ait szívélyes, kedves fejbólintással viszonzza, s a daloló jókedvü parasztleányok nótáit utána dudolgatja, halkán, magában.

— Oh apám, milyen szép, milyen kedves minden.

Csak egy pillanatra borul el az arcza, mikor a családi sirbort előtt hajtának el.

A kis domboldalon, a magas gesztenyefák közül szeliden fehér ik ki a kriptá feletti nagy márványkereszt. A tiszta nyári levegőben élesen válnak ki az épület körvonala, középen a nagy sötét négyszöggel: a kriptajátóval.

A leánynak eszébe jut az a szomorú téli nap, mikor a nagy vasajtók becsukódtak a drága, a jó édes anya után.

S olyan jól esik annak a boldogsággal tulteltett szívnek az az egy pár köny, mely végigpereg a szép arczon.

Az apa keblére vonja a leányt, s úgy mondja neki:

— Szegény anyád ha élne, milyen bo'dog lenne most . . .

Azután más hangba csap át:

— Csak nem fogadjuk Lajost ilyen szomorú arczczal? Még azt hiszi, hogy nem is örülsz neki.

Es az az egypár könycep csak még üdőbbé, még nagyobbá tette a leány lelke boldogságát. Miként a juniusi nap permetező esője

után még szebben, még jobban ragyog a nap — úgy derült ki a szép könyező szem is, s nem ragyogott ki abból egyéb, mint a végtelen boldogság előérzetének s reményének fénye.

Odakint azután a kis állomás perronján fel s alá járva, miről is beszélgethettek volna egyébről, mint a várva-vártról.

— Vajjon megsápadt-e egy kicsit? Az ügyvédi vizsga ugyancsak megviselhette.

— Inkább az utána való lupmolások — évődik az öreg.

— Lajos nem lumpol.

— Honnan tudja a kisasszony. No bizony az a maga Lajosa talán valami szent, vagy micsoda? Olyan mint a többi.

Dehogy olyan. Nemesebb, jobb, okosabb a többinél.

— Hát papám, más fiatal embert huszonnyolcz éves korában megválasztanak képviselőnek? Hát más ember tud annyit mint ő van olyan mint ő?

— Még nem olyan bizonyos, hogy megválasztják — évődik az öreg ur.

— De bizonyos. Mukí bácsi mondta. Es még ha nem választanak is meg feltéve de meg nem engedve — mint te papa szoktad mondani

— Lajos megélne az ügyvédi praxisból is, még ha nem lenne is a te fiad — és az én aranyos, drága, jó testvérem.

Az öreg ur nem szó! semmit, hanem eszébe jutnak azok a keserves évek, a miket mint kezdő ügyvéd töltött el. Szegénység, nyomorúság követte minden lépten nyomon, és évekig kellett fillért fillérré rakosgatni, míg elvehette azt

Országgyűlés.

Ápril. 2.

A részletes budget-vita ma vette kezdetét a képviselőházban. Legezőször is az udvartartás fölött rendezett vitát az ellenzék s különösen a szélsőbaloldal. Eötvös Károly, Ugron Gábor, Pázmány Dénes, Bánó József és Visontai Soma sürgették azt, hogy a királyi felsége rendezzen be külön magyar udvartartást s ennek szükségét és lehetőségét úgy közjogi mint társadalmi argumentumokkal támogatták. Pázmány Dénes határozati javaslatot is nyújtott be, melyben a kormányt utasítatni kérte, hogy a külön magyar udvartartás életbeléptetése tárgyában „intézkedjék.” Ezt az „intézkedjék” szót később a szavazás előtt Pázmány kicorrigálta arra, hogy „tegye meg a kormány a kellő lépéseket.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszolt a fős ólalásokra s kijelentette, hogy a királyi udvartartás kérdését rekriminációkkal megoldani nem lehet. Azt hogy az udvartartás közös ügy, a szabadelvűpárt részéről senki sem állította. De ebből nem következik az, hogy az udvartartás belső berendezésében elküönített legyen. Az udvartartásért abban a tekintetben elvállalja a kormány a felelősséget, hogy annak keblében ne fejlődjék ki olyan szellem, mely alkotmányunk ellen fordúl. S e tekintetben a leghatározottabban kijelentheti, hogy az udvartartásnál nem csak hogy a magyar nemzet ellen nincs politikai áramlat, hanem ott egyáltalán nem is foglalkoznak politikával. Végül kijelentette a miniszter, hogy a kormány egyébként foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy államjogi helyzetünk, nem ugyan külön udvartartás létesítése által, az udvartartás külső megjelenésében és érintkezésében miképpen nyerjen megfelelő kifejezést.

A miniszter kijelentése nagy tetszéssel találkozott s kétségkívül a talános örömet fog kelteni az egész országban.

Ezután a névszerinti szavazás következett Pázmány határozati javaslata fölött, melynek eredménye az lett, hogy 450 igazolt képviselő közül elnök nem szavazott, távol volt 257, a határozati javaslat mellett igennel szavazott 82, ellene szavazott 110, ennél fogva a határozati javaslat elvetetett.

Ezután a budget-vita folytatása a

hétfői ülésre halasztatván, a kérvények tárgyalására került a sor, melyeket Horváth Béla referált a kérvényi bizottság nevében. Elénkebb vita Somogyvármegye kérvényénél fejlődött ki, mely a koronázás negyedszázados évfordulójának megünneplését sürgeti. Ugron Gábor kijelentette, hogy az ünnepélyhez loyális hódattal hozzájárul.

Polónyi Géza arra figyelmeztette a kormányt, hogy csak a koronázási évfordulót ünnepltesse meg s ne egyszersmind a kiegyezés jubileumát, mert ez amattól is sokakat visszatartana.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány örömmel értesült arról a mozgalomról, mely néhány törvényhatóságban megindult a koronázás megünneplése érdekében. A kormány kötelességének fogja ismerni, hogy ez ügyben a törvényhozásnak előterjesztést tegyen s reméli, hogy a koronázás megünneplésében az egész ország nagy lelkesedéssel részt fog venni.

Ev ref. zsinat.

— A debreczeni egyetem. —

A zsinat szombati ülésén került napirendre Kiss Áron, gr. Dégenfeld József és Tóth Sámuel indítványa egy Debreczenben létesítendő tanárképzővel kapcsolatos bölcsészeti fakultás felállításáról.

E nagyerdekű indítvány tárgyalásáról közöljük az alábbi tudósítást.

Szász Domokos püspök lelke mélyből üdvözi az indítványt úgy maga, mint az egyházkerület képviselői nevében, mert az első lépés egy régi benső óhajnak teljesítése fele. Akiknek kezébe az egyház a középiskolai oktatást leteszi, azoknak a ref. egyház szellemében való kiképzését joggal elvárhatja mindenki. Az erdélyi egyházkerület már kimondta, hogy a kolozsvári egyetemmel kapcsolatban létesít egy tanárképzőt, és örömmel járulna az erdélyi kerület az egyetemes egyháznak ahhoz a határozatához, hogy létesít bölcsészeti fakultást s eddig e célra gyűjtött filléreit is szívesen áldozná-e célra.

Eddig a református papjelöltek és tanárok a külföldre voltak kénytelenek zarándakolni, hogy magasabb kiképzetésük érdekében az ottani híres egyetemeket átoghassák. Hogy ez

szentül elkerülhető legyen, hozzájárul ahhoz az indítványhoz, hogy Debreczenben egy bölcsészeti fakultás létesítessék. De az indítványt megtoldja azzal, hogy a zsinat egyuttal tegye meg a lépéseket a Kolozsvárott már régen tervezett teológiai fakultás létesítése tárgyában annál is inkább, mivel az erdélyi egyházkerület erre a célra már majdnem százezer forintnyi alapot is gyűjtött. Indítványozza, hogy a zsinat a két fakultás létesítésének előkészítése céljából bizottságot küldjön ki.

Erre Tóth Sámuel jegyző ismerteti azokat a határozatokat, melyeket a konvent, tanügyi bizottság és egyházkerületek a felállítandó filozofiai tanárképző intézetre vonatkozólag hoztak.

Dégenfeld József gróf megvan győződve annak helyességéről, hogy a mint a bölcsészeti fakultásnak a legalkalmasabb helye Debreczen, épp így leghevesebb volna a teológiai fakultást Kolozsvárra létesíteni. Ha mindkettőt egyszerre akarná létesíteni az egyház a költségek okoznának nagy hátráltatást. Ha ezt a kérdést sikerül valahogy megoldani, ő készséggel járul hozzá a Szász Domokos püspök módosításához, mert azt hiszi, hogy a teológiai fakultás létesítésére elegendő lesz annak az alapnak ötödrésze is, amely a bölcsészeti fakultás létesítésére szükséges. A pótindítványhoz hozzájárul.

Vida Károly tanár némi felhőt lát, melyek elborítják az eredeti indítvány derült egét. Nem szól a Szász Domokos indítványának második részéhez, pártolja a Kiss Áron indítványát.

Szász Károly nem láthatja át, miért ne volna kivihető mind a két indítvány. Kolozsvár egyötöd részben, Debreczen negyötöd részben nyer a közösen összegyűjtött alapból. Van idő rá, hogy a szükséges összeget összegyűjtsük. A méltányosság is azt kívánja, hogy Kolozsváron legyen a teol. fakultás. A Szász Domokos indítványát kevésnek tartja, szükségét látván annak hogy az e tárgyban kiküldendő bizottság bővebb utasítást nyerjen s egy pótlo indítványt nyújt be, melyben körvonalozza ez utasításokat.

Tisza Lajos gróf üdvözi az együttes indítványt. Maga körében is megtesz mindent. De egy módosítást nyújt be Szász Károlyhoz, mely szerint a hívekre e cél megvalósítására teheradó alakjában ne vessessék.

Böthy Zsigmond indítványozza, hogy ez az egész ügy tétessék a konventhez a konvent kérdezze meg az egyházkerületeket s majd

a kinek egyszeri-e egyszeri látása erőt adott a hosszú évek küzdelmeihez.

Minek is mondaná ezeket el. El sem hinné ez a két boldog gyermek, a kiknek az élet eddig csupa öröm, csupa gyönyörűség volt. És Isten segítségével ezutánra is csak az marad Hadd élvezzék ezek egész teljességében az ő küzdelmes élete gyümölcsét. Ezek boldogságában lesz az ő boldogsága is. És az a fiú, az a kedves jó gyerek a kit ő is jobbnak tart a többi embereknél, az ő minden szívességét kamatosító fizeti vissza, mikor boldoggá teszi ezt a mellette álló bájos gyermeket.

Es ha nem restelné az öreg úr, örömebe sirva fakadna, mikor leányát átölelve odalép eléje az a szép magas szőke fiatal ember, s megcsókozza a kezét:

— Kedves apám!

Hazatél menet, a sok kérdésre alig tud felelni Lajos.

— Mit csinált mióta nem látták? Tanult-e sokat? Lumpolt-e? mert a papa nem hiszi, hogy nem szokolt. Talán beteg volt, mert sápadtnak néz ki egy kicsit. Vagy a sok tanulás, éjjelezés?

Mikor azután meghallja Irmuska, hogy a sok tanulásban erőltette meg magát Lajos, erőlyesen kikel az ostoba jogi könyvek ellen, mint a melyek nélkül — legalább az ő véleménye szerint — nagyon szépen meg lehet élni.

— A kis professorleány nem sajnálja-e, hogy eljött? Ha látja Lajos, de mondja meg igazán, ne füllentsen, nézzen a szemembe, hadd látom, elpirul-e? Így ni. Most beszéljen!

A fiatal ember ajkaihoz emelte a leány kezét s ez érezte is, hogy reszket a férfi keze, mikor az övéhez ér. Hogyne reszketne, hisz ő is úgy érzi, mintha villámáram futna rajta keresztül, ha Lajoshoz ér.

A holdat egy kis sötét felhő takarta el s a leány nem láthatta jól a fiatal ember arcát, de talán, ha látta volna is, nem vette volna rajta észre azt az átvonuló felhőt, a mit egy kellemetlen gondolat kergetett oda. Hirtelen jött, hirtelen ment. S kezében tartva a kis puha kacsót s nézve a bájos arcz lágy körvonalait, könnyelmű lelkéből pehelyként tüntek tova a borús gondolatok.

Mosolyogva felel:

— A kis Förster Melaniet kérdezi Irmus?

— Azt.

— Bizony az nem sajnál. Tudja ki kuzizál neki? Pataki Józsi, az a sánta szigorló orvos, a kit apáéknek bemutatnak, mikor nálam voltok.

— Az a c-unya kis ember, annak a szép leánynak? — kérdi az öreg ur.

— Az bizony. Különbben igen derék, becsületes fiú. Jól jár vele Melanie, ha elveszi.

A csöndes esti levegőben harsányan cseng a fiatal ember hangja. Az utolsó szavakat úgy érzi, mintha azok folytonosan a fülében csengenek, harsányan, bántó visítással. Azután egy más hangot hall megcsendülni, kedves panaszos hangot:

— Hát odaadsz másnak? Neked nem kellek?

S ott látja maga előtt azt a sugár barna

leányt, kívánatos természetével, ragyogó fekete szemével, átkarolja, az ajkát csókra nyújtja.

— Lajos mi tette? — kiált fel ijedten Irma, mire a kényelmesen szunyókáló öreg ur is felébred.

A fiatal ember végigsimítja forró homlokát, s a kalapját leveszi a fejéről, hogy a hűvös esti levegő hűtse le égő fejét.

— Vértolulásom van, hirtelen iszonyuan megfájult a fejem.

— Az öreg ur nem szólt semmit, újra hátradü az ülésben s elgondolja, hogy lám, milyen ez a mai elkényeztetett fiatalság. Az ő korában hirtelen sem volt a vértolulásnak — no bizony mitől is lett volna. De persze most már az „Angol királynő”-ben, meg Isten tudja hol eszik nap-nap után a töltött gombát, rákokat meg ilyeneket — szóval nem csoda, hogy sok a vérök. Azután még egyszer végig néz az izmos, erőteljes duzzadó fiatal emberen, a ki a magas szőke, csontos arczu leány mellett valóságos óriásnak látszik — s mosolyogva jut az eszébe, hogy milyen pompás pár lesz ezekből. Hogy magához fog jönni az ő kis penészvirága is e mellett az erős férfi mellett.

Az öreg ur ismét elalszik, Lajos pedig magához öleli a sugár szőke leányt, s a fülébe sugdossa a lángoló szerelmes szavakat, s mikor oda hullanak arczára a puha selymes fürtök, s az ifju test melegét ott érzi a keblén, s csókolja a reszkető ajkakat, nem is hazudik, mikor azt mondja, hogy:

— Szeretlek!

(Folyt. köv.)

a beadott vélemények alapján határozzon a zsinat.

Várady Gábor ezt ellenzi, mert idővesztegetés és visszalépés volna.

Molnár Béla is ez értelemben van, mert az 1881-diki zsinat előtt már az egyházkerületek tárgyalásában meg lettek tárgyalva. A Kiss Áron indítványát kívánta volna tárgyalni csak, mert ki sokat markol, keveset fog. Tisza Lajos indítványát pártolja.

Kiss Albert nem érti az előtte szólónak érvelését. Határozatot kimondani, hogy akarjuk a két fakultást de annak végrehajtásához az eszközöket megtagadni, annyi mint azt nem akar. Az a kérdés, hogy újabb adó kivételére létesítendő-e a két fakultás, vagy nem, — a zsinat elé nem tartozik. Ezt az a bizottság köteles megbeszélni, amelyet ki fognak küldeni s annak javaslata alapján a zsinat harmadik ülészaka fogja megvitálni, hogy az eszközöket milyen módon szerezzék be. Pártolja az indítványt, úgy ahogy benyújtotta.

Körmendy Sándor elfogadja az indítványt Tisza Lajos gróf pótlásával.

Kovács Albert. A létesítendő theologiai fakultás semmiben sem fog különbözni a mostani theologia akadémiától, pedig az öt akadémiát épen nem mondható kevésnek s inkább eltörőhető többletök egy, mint hogy hozzá még hatodikot létesítsünk. Ha egy teljes egyetemet akarunk az egyház létesíteni, ahhoz hozzájárulna. Debreczenben van jogakadémia, teljes theologia, van bölcsészeti tanszék négy, sőt van orvostani tanszék is, ezt kiegészíteni teljes egyetemmel, méltó törekvés volna a ref. egyházhöz nem felekezeti, de magyar nemzeti szempontból. Erre hoznának áldozatot a magyar protestánsok, de egy újabb papnövelde nem fog senki adakozni. Nem ellenzi, hogy bizottsághoz utasítások a kérdés, de ő újabb tervet nem szavaz meg és Tisza Lajos gróf módosítását pártolja.

Szilády Áron az indítványnak bizottsághoz való utasításában nem látja azt a veszélyt, a mit előtte szóló mondott, hogy mi el akarunk zárkózni a nemzeti szellemről, van egy más aggodalma s ez az, hogy miképpen nyerünk mi tanárokat, midőn az állam, ha hasonlókat nem díjazhatjuk, meg fogjuk-e bírni a versenyt. Különösnek tartja, hogy mi tíz év óta beszélünk már erről és még ma is csak elvnel akarunk megállni. Az a hiba, hogy a kik foglalkoztak e kérdéssel, nem fogták azt fel teljes egészében s minden részletében, de azt hiszi, hogy mikor tisztán fogjuk látni a kérdést, alig akadhat oly prot. ember, ki még a legnagyobb áldozat árán is ne akarja a bölcsészeti fakultás felállítását. Miután a Szász K. indítványával az ügyet új stádiumba látja kerülve lenni, elfogadja azt a Tisza Lajos almodosítványával.

Konrad László és Lengyel Imre pártoló felszólalása után szavazattöbbséggel elfogadtattott a Szász Károly módosítványa.

Napi hírek

— Két emeletes palota a nagytemplom téren. A debreczeni ev. ref. egyháztanács tegnapi gyűlésén elvben egyhangulag elfogadta a gazdasági bizottság azt az indítványát, hogy a piacutczának csaknem a tengelyébe eső püspöki lak, az azon túl fekvő lelkészi és kántori lakások telkei, a nagytemplomtól és a Hatvan utca sarkán, tehát a város legszebb fekvésű pontján két emeletes bérház építtessék, melyben esetleg a püspöki lakás is elhelyeztessék; a lelkészi és kántori lakások számára pedig a Nagytemplomtól másik oldalán a 347. és 448. sz. telkeken épüljön egy emeletes ház, részben bér-lakásokkal. — Az épitkezések 300—400 forintba kerülnek; de jövedelmező befektetéseknek ígérkeznek. — A tárgyalás alapjául egy szűkebb körű bizottság következő javaslata szolgált: A tervezett építkezések sorrendjéből a Böhm (Széchenyi u.) és a Zakár-féle (Hatvan u.) telkeken való építkezés egyelőre hagyassék ki; e helyett az Egyháztér 347. és 348. sz. telkein egy emeletes, valamint a püspöki lakás, a Némethy Lajos parochiája és a Sz. Nagy Ká-

rolly lakása telkein kétemeletes házat építtessen az egyház. Amabban vagy a püspöki, továbbá egy lelkészi és két kántori lakás, vagy egy lelkészi, egy kántori lakás, vagy egy lelkészi, egy tanári és két bérház helyzetetnek el. A két emeletes bérház földszintjén boltok, első emeletjén a sarkon esetleg püspöki lakás lennének; a püspöki lakás a térnek jövedelmezőbb kihasználása végett az emlékkert feő i részén is elhelyezhető volna; vagy a konsistorális ház első emelete bocsátatnék át a püspök számára. Két kántori lakás felépíthető volna a konsistorálsház fűvészert felőli részén. Mindezekre a kombinációkra nézve előbb vázlatrajzok és program készítenők, hogy mennyi helyiségre van szükség és mit hová kell építeni. Csak ezután kerülhet a sor terv és költségvetés készítésére. A bizottság, melyben részt vettek Balogh Mihály városi főmérnök és Novák Ferencz építész is, vázlat rajzok készítésére ajánlja Tóth István építész. — Az indítványhoz többen hozzá szólottak. Simonffy Imre polgármester főgondnok számos felvilágosító kijelentést tett az építési programra nézve; igen melegen ajánlotta a sarok telkekre és a 347. 358. sz. telkekre való építkezést, még az esetben is, ha a költségek egy részét kölcsön kell vennie az egyháznak. De ma is, jövőben, a valuta rendezése után még inkább, nagyon olcsón lehet kölcsönt kapni. A város a maga nagy kölcsöne után már most is 5% tőke és kamat törlesztést fizet, a közel jövőben reményli konvertá és folytán még ennél is kevesebbet fizet. Beke Mihály szerint küldöttségre kell bírni a program elkészítését s a küldöttséget fe hatalmazni, hogy a vázlat rajzokat kidolgoztathassa. — Medve Kálmán szerint először az iránt kell tisztába lenni, mennyi pénze van az egyháznak és hogy mit akarunk építtetni. Azután csináltassanak tervet, de több építészszel is. Csanak József hozzájárul ahhoz, hogy a küldöttség a sarok és a 447. 348. sz. telkekre vázlatrajzokat készíttessen. Olyan idea ez, melynek kivétel a többi építkezéseket is elősegíti. — Somogyi Pál és Pongó Lajos felszólalása után a presbiterium megbizta a Beke Mihály, Kiss Albert, Medve Kálmán, K. Tóth Kálmán, Csanak József, Pongó Lajos, Kertész István és Somogyi Pál presbitererekből álló küldöttséget, hogy a sarok, továbbá a 347. 348. számú, valamint a Böhm-féle telkeken való építkezésre programot és vázlat rajzokat készíttessen. Az egyháznak ez idő szerint körülbelül 120,000 frt olyan tőke-pénze van, mely 4 és 4 1/2 % -ot jövedelmez.

— Új kántor. A debreczeni ev. ref. presbiterium tegnap töltötte be a Kerékgyártó Sándor halála által meüresedett kántori állomást. Dicsőfi József lelkész ajánlatára, pályázat mellőzésével közfelkiáltás útján megválasztotta Széll Istvánt, már évek óta debreczeni kedvelt segéd kántort; úgy azonban, hogy fizetésének felét a stóla és lakbérén kívül 1892. ápr. 1-től kezdve 1893. ápr. 1-ig tartozik a Kerékgyártó Sándor özvegyének átadni. A kántorfizetés évi 500 frt. Kézpénz, 31 frt 50 kr. bordeputatum, 14 köbméter tüzifa, 50 frt. földhas-onbér, stóla, 200 frt. lakbér és 3 boglyás kaszáló haszonvétele. A czepléd utcai templom kántori álmás betöltése, miután ezen állás a felső leány iskola énektanárságával van kombinálva, a felső leány iskola újra szervezésének teljes keresztül viteléig, függőben hagyatik.

— Vége az öngyilkosságoknak, már tudnillik azoknak melyeket még ezután szándékoznak elkövetni a dobozi temető mellett levő kútban, mely eddig valóságos magazinja volt az öngyilkosoknak. A tanács ugyan is kimondotta, hogy ezt a nyitott kutat szivattyússá fogja átkitátni.

— Szirmayné virágkiállítására iránt városzerte nagy az érdeklődés. A kiállítás a városháza nagytermében pénteken délelőtt nyílik meg ünnepe en. Szirmayné olyan műtökélyre vitte a virágkészítést, hogy érdemes a kiállítást megtekinteni. A kik 1 frtos jegyet vesznek, értékes eméktárgyat fognak kapni, egyébként pedig a kiállítást 20 kros belépti díjak mellett lehet megtekinteni. Egy forintos jegyek a művirágkiállításra kaphatók Zádor Lajosnál, Szentkirályi Tivadarnál és Gyenes Lajosnál. Megjegyezzük, hogy a 20 kros

beléptidíjak ama részét, mely a költségek fedezésén túl fennmarad, Szirmayné a Csokonai-körnek adja.

— Színház. K. Hegyessy Mari a nemzeti színház művésznője szombaton fejezte be vendégszereplési ciklusát színházunkban. A közönség úgy a „Ganthier Margit“, mint az „Angeló“ előadásánál megtöltötte a színházat, de a „Czigány“-nál, mely bucsuelőadása volt a művésznőnek zsufoltságig megtelt a nézőtér. K. Hegyessy mari asszonynak szép csokrot nyújtottak át s minden felvonás után hatszor hívták a lámpák elé. Rózi szerepében mutatta meg a művésznő, hogy minő haladást lehet tenni a nemzeti színház kezei alatt úgy, hogy K. Hegyessy Mari Rózsija Jászay Mari remek Rózsája melett is megállja helyét. A művésznő Debreczenből egyenesen Székesfehérvárra utazott a hol szintén háromszor fog fellépni.

— A Csokonai kör választmánya szombaton délután ülést tartott Vértesi Arnold elnöke alatt. A választmány kimondotta, hogy a kör évi rendes közgyűlését f. évi április hó 24-én fogja megtartani a városház nagytermében. A közgyűlés felolvasással, társasvacsorával és táncszal lesz egybekötve. Ezután felolvasták a számvizsgálók által megvizsgált és helyben hagyott számadásokat, melyeket a választmány tudomásul vett. Kimondották, hogy a folyó évi költségvetést majd egy másik választmányi ülésen fogják megállapítani. A szakosztályi titkárok felszólítottak, hogy évi jelentéseiket állítsák össze. Ezután Szilágyi Károly a körügyésze előadta, hogy a Bösörményi Róza-féle hagyaték tárgyalása befejeztetett s a Bösörményi R. hagyatékát 1000 frtot át is vette és a 25 frt kamattal együtt átadta a pénztárnoknak. A választmány a bejelentést tudomásul vette és kimondotta, hogy az örökösök 1000 frtot „Bösörményi Róza“ alap címen külön fogja kezelni. Elfogadták Komlóssy y Arthur ama indítványát, a kör tisztviselőinek némi irodai átalány adassék, miután az összes írásbeli munkákat ők végezik. Végül kiorsoltattott a választmányból 10 tag, kiknek helyei a 24-ikén tartandó közgyűlésen fognak betöltetni. Ezzel a választmányi ülés véget ért.

— Az új polgári lövőház. A nagyerdőn a város által építtetett új polgári lövőház cél-tábláinak helyét, valamint a lövőrések szerkezetét tegnap d. u. állapították meg Fischer Nándor, Weszter István és Györy Kálmán urak a gölyő fogó töltések már készen vannak.

— Katonák virtuskodása. Egy néhány honvéd katonába tegnap beleütött a hajrá és minden áron vért akartak látni. A „Szép juhász“ hoz címzett korecsében három honvéd össze verekedett és már bagyonre mentek. A csaplárosné azonban nemcsak szép juhásznő, hanem erős juhásznő is, a ki a legizgágabb honvéd kezéből kicsavarta a Mannlicher-bicskát. A fegyvert átköltötte a zászlóalj parancsnoksághoz. — Három honvéd pedig a most épülő péterfalai kaszárnya mellett garázdálkodott. Be voltak rugva mint az ágyu s ekkor kihuzgálták az utcai ákáczták mellől a karókat úgy 11 óra táján és megkergették a iárokélokot, egy embert — a mint beszél — le is ütöttek. A rendőrség azonban nem találja ezt a leütött embert. A garázdá honvédek a rendőr őrjárat e fogta és a laktanyában átadta az ügyeletes tisztnek.

— Fejlesztéssel akart fizetni házi gazdájának Tóth Józsefnek egy borutczai lakó. A differenciát az okozta kettőjük között hogy a házi ur a házbért kérte, mire a lakó agyonütéssel fenyegetőzött. Szerencsére csak a fenyegetésnél maradt. A vizsgálatot megindították.

— A nagyváradi kir. tábla elnöke meghalt. A magyar birói karnak halottja van. Egyik ki-váló, nagyérdemű tagja Zádor Gyula kir. táblai elnök ma hajnalban váratlanul elhunyt Nagyváradon. A haláleset annál inkább megdöbbentőbb, mivel Zádor a múlt héten pénteken temette el szeretett hitvesét, akinek koporsóját elkísérte Budapestre, ahonnan szombaton vagy vasárnap térhetett vissza Nagyváradra. Zádor Gyulát a kir. ítélőtáblák decentralizálásakor nevezte ki a király táblai bíráló, az igazságügyi miniszteriumból léptetvén elő e magas állásra; aze őt miniszteri tanácsos volt. — A boldogult ifjabb korában igen kedvelt embere.

sőt magán titkára volt a „haza böcsének“ Deák Ferencnek. — Zádor Lajos a debreczeni kereskedő társulat elnöke, nagybátyját gyászolja az elhunytban. Zádor Lajos a megröndülő haláleset hírére ma délben Nagyváradra utazott, hogy a temetés iránt intézkedjék.

— **A nőegylet választmánya** tegnap délutáni ülésen különböző segélykérvényeket intézett el. Továbbá a női háziipar kiállítás felügyelete, az összes közigazgatási, bírósági, egyházi hatóságok, egyletek, testületek meghívása iránt határozott. A kiállításon az elnökség nevében dr. Tüdös János titkár fog megnyitó beszédet mondani, melyben rövid szemlélet tart a nőegylet és árvaháza története felett. A titkár végül bejelentette, hogy a néhai Böszörményi Róza 3000 frt alapítványa 112 frt 50 kr. kamattal együtt az egylet pénztárába befizettetett és hogy a Vértessy-féle nagyatékért, mely egy házból és kaszálóbirtokból áll, a nőegylet és a hasznélvező özvegy perrel támadtatott meg.

— **A jótkönyv Nőegylet női kézimunka kiállítása** f. ápril hó 16-án d. e. nyílik meg. Felkértek a kiállítókat, hogy a kiállítandó tárgyakat szóval vagy írásban az Elnökségnél (Pfia u. 974. szám) folyó hó 10-ig beárólag jelentsék be. Magukat a tárgyakat e bejelentés alkalmával nem lehet átadni, csak a bejelentés éretik jegyzékbe. A kiállítandó tárgyak folyó 11, 12, 13-ik napjain d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5 óráig adhatók át az új árvaház épületében az ott jelenlévő rendezőbizottsági kiküldötteknek. — Az elnökség.

— **A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének** dalköre f. április hó 9-én szombaton a Margit fürdő disztermében Rác Z. Károly zenekara közreműködésével zártkörű dalestélyt tart. Mely műsora: 1. Népdal „Cserebogár“ Huberttől. 2. „Hunyadi“ Erkeltől. 3. „Tihanyi echo“ Mácsay S.-tól. 4. „Virágnak mondanálak“ Heim-től. 5. „Király induló“ Huberttől. Rác Z. Károly zenekara kíséretével. — Kezdeté 9 órakor. Belépti jegy személyenként 60 krajczár. Pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják.

— **Magas katonai vendégek** érkeztek Debreczenbe: Zoltán tábornok szombaton érkezett és este a honvéd és honvéduzár tisztikar a Bikában társasvacsorát rendezett a tiszteletére, melyen Bolla Kálmán tábornok is részt vett. Vasárnap pedig Weisz Ferdinánd dandárparancsnok érkezett ide, hogy a honvéduzárságot, valamint a közös huszárokat is megvizsgálja.

— **Halálozás.** A fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk drága gyermekünk, illetve testvérünk és unokánk **Vilma-Piroska** n. a. k. f. hó 3—4-ike közötti éjjel, 5 és fél hónapos korában történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei e hó 5-én d. u. 3 órakor fognak a Czepléd-Nap utca 2492. sz. háztól a Czepléd-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jóakaróinkat bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1892. ápril 4-én. Csokonai Vitéz Mihály és nőm Székely Zsófia mint szülők, Csokonai Vitéz Mihály és Csokonai Vitéz Imre mint testvérek, Székely Mihály és nőm Dede Zsófia mint nagyszülők. Béke és áldás öröködjék siri álma fölött!

— **A debreczeni ügyvédi kamara** vasárnap délelőtt folytatólagos közgyűlést tartott dr. Kóla János elnökielte alatt. Hosszas vita után megállapították az új, a régivel sokkal jobb ügyrendet és választmány megbízott hogy az ugy módosított ügyrendet jóváhagyás végett terjessze fel az igazságügyi miniszterhez.

— **Városi tisztviselők bankettje.** A városi tisztikar egy része tegnap délben kedélyes társas ebédet rendezett a nagyerdei fürdő éttermében. — A tisztviselőkn kívül egy pár meghívott vendég is jelen volt. — A jókedv hőmérője csakhamar magas fokra emelkedett, ami könnyen megy olyan társaságban, ahol a fehér asztalt ilyen jóvőru fiatal és nem fiatal, de magukat még mindig fiataloknak tartó urak ülnek körül, s ahol a Magyar fiuk nyirettyüje is segít pezsgésbe hozni a Papp Gyuri bácsi boraitól csakhamar melegedésnek indult idegeket. — A negyedik fogásnál **Vértessy István** főjegyző

kezdetre meg a minden áldomás ivásnál elmaradhatatlan pohárköszöntők sorát, a tisztviselők egyetértésére, kollegialitására üritvén poharát. **Dr. Magoss György** t. ügyész a tisztikar régi érdemes tagját **Vértessy István** főjegyzőt, **Zöld Mihály** tb. tanácsnok pedig ugyanannak egy másik jelenlévő tagját **Szabó József** főszámvevőt éltette, aki néha „goromba szokott ugyan lenni, mint a pokrócz“ de azért a szíve aranyból való s mindig ő megy legerősebb a kolegiatás ápolásában. Ez a mai barátságos ebéd is a főszámvevő eszméje volt. Felköszöntöket többen is mondtak, így **Beér Kálmán** Hajdu Gyula Ifj. Kovács Sándor, aki mellékesen egyen megjegyezve a legszeretreméltóbb háziasszony figyelmességével és körültekintésével gondoskodott, hogy minden kártárs kellemesen találja magát. A jókedv társaság estig maradt együtt s azzal az elhatározással oszlott szét, hogy májusban repetálni fogják szélesebb körre kiterjeszkedve ezt a pompásan sikerült mulatságot.

— **Az árvamegyei inségesek javára** a női kereskedelmi akadémia hallgatói **Gründl Ida** kisasszony gyűjtőívén 18 frt 10 krt adakoztak mely összeget lapunknak beküldvén mi azt mai napon a polgármesteri hivatalhoz továbbítás végett áttettük. Az adakozók névsora a következő: **Moldoványi Ignáczné** 1 frt Egy valaki 1 frt **Farkas Béláné** 1 frt **Kemény Jánosné** 1 frt **Beke Rózsika** 50 kr **Kálmánchelyi Irén** 50 kr **Fényes Erzsike** **Kannengiszter Laura** 50 kr **Reizmann Regina** 50 kr **Jónász Hermin** 50 kr **Házlmájer Ilona** 50 kr **Moskovitz Carolin** 50 kr **Biró Mária** 50 kr **Köncs Irma** 50 kr **Korpos Gizella** 50 kr **Kiki Sándorné** 50 kr **Lidermann Hermann** 50 kr **F. A.** 40 kr **Özv. Urbányi Ferenczné** 40 kr **Pongor János** 40 kr **Keszey Róza** 30 kr **Balogh Róza** 30 kr **Parizer Pául** 30 kr **Egeresy Berta** **Papp E.** 30 kr **Sihneler Irén** 30 kr **Özv. Jokovics Györgyné** 30 kr **Fischer Lotti** 30 kr **Orosz Olga** 30 kr **Kégly Idn** 30 kr **M. F.** 30 kr **Fekete N.** 30 kr **Hegedüs Erzsike** 20 kr **Zalai J.** 20 kr **Ungi G.** 20 kr **Frics J.** 20 kr **H. J.-né** 20 kr **Szabó Juliska** 20 kr **Idb. Kiki Sándorné** 20 kr **Nagy F.** 20 kr **Ö. v. Jámor N.-né** 20 kr **Gründl Ida** 1 frt összesen 18 frt 10 kr.

— **Kutyaharapás.** A hatvan-utca végén egy nagy kutya megmarat egy 5 éves gyermeket. A gyermeket orvosi ápolás alá vették, az ebet pedig állatorvosi megfigyelés alá.

— **Feloszlatott négyülés.** Tudvalevőleg egy vasárnap délutánonként a városházát körülveszi az ugynevezett „népkaszinó“, mely itt szokta megbeszélni a város- és országdolgát. Ez a négyülés tegnap olyan nagy mérvet öltött, hogy a városház ugy nézett ki, mintha ostromolták volna. A kaszinósok iszonyu lármát vittek véghez, mire a rendőrség felszólította őket a távozásra. Mikor nem akartak engedelmessé válni megjelent egy rendőri őrző, melynek láttára aztán eloszlottak.

x **Szabó Kálmán** gyógyszerész ujonnan berendezett szikvizgyára vásártér 1863 sz. a. létezik. Érdeklődőknek mint a legújabb és a legteljesebb rendszer szerint berendezett szikvizgyár érdemes a megtekintésre.

Vegyes hírek.

* **Elfogott kettős rablőgyilkos.** Neuzina közelében három év előtt meggyilkoltak és kiraboltak két bácskai kereskedőt. A gyilkosság elkövetésével **Joannovits J.** katonaszökevényt gyanúsították, a ki azonban Szerbiába menekült és nem volt kézrekeríthető. A napokban **Joannovits** visszatért Szerbiából és látogatást akart tenni Párdányon lakó rokonainál. Az országuton azonban találkozott a csendőrökkel, s az egyik fölismerte őt, mert együtt szolgált vele a katonaságnál. A kettős gyilkost rögtön letartóztatták és átadták a kir. járásbírósnak. **Joannovits** beismeri a tettet.

* **A meggyilkolt kedves.** Belgrádban nagy feltűnést keltő gyilkossági eset történt múlt vasárnap virradóra. Meggyilkolva találták a legnépesebb **Mihály-utcában** **Vujetovics** bankár lakásán a bankár szakácsnőjét: **Lakatics Juliát**. A leány gyilkosa teljesen elválasztotta a fejet a törzstül, úgy hogy a fejet az ágy alatt talál-

ták meg, a nyomozások kiderítették, hogy a **Zimonyba** való leány egy kereskedősegéddel viszonyt folytatott. Természetesen azonnal erre esett a gyanu s meg is találtak nála egy véres beretvát. A kereskedősegéd azonban ennek dacára mindent tagad s egyre siratja kedvesét. Nem tudják még biztosan, hogy örült-e vagy csak színeli az örületet.

* **Inség Beregmegyében.** Szabolcs-Pansonyból valósággal elremitő híreket irnak arról a mérhetlen inségről, mely Beregmegyében uralkodik, különösen a szolyvai járás területén. Az ottani pébános tanúsága szerint eddig e járásban legkevesebb ötven ember halt meg éhínségben. A „Munkács“ című lap írja, hogy egyetlen egy községben (Alsó Vereczke) 2000 embernek körülbelül egy hónapja nincs be'evő falatja. A kenyeret a legmódosabb parasztok zab, polyva és korpa összekeveréséből készítik. A „Munkács“ szerint egyetlen egy községben hét ember halt meg éhség folytán.

OSARNOK.

Sok a jóból.

(Henry de Mille humoreszkja.)

A nő joga szent és sérthetetlen. Igazolja ezt a bigamia, melyet keményen büntetnek minden világrészen, de legerősebben a Jankeek hazájában, hol a „nő az elsőség.“

Nálunk még, úgy a hogy, tekintetbe veszik az enyhítő körülményt, de Columbus földén nincs pardon.

Egy tárgyaláson voltam New-Yorkban, hol egyszerre „négy“ lady kapott fényes (?) elégtételt.

A törvényszéki „hatos“ rendkívül mulatságos volt a hallgatókra, sőt az érdekelt személyek sem sirták tele zsebkendőjüket.

A Jefferson-market rendőr-bírósága előtt történt.

Mister James Mc Rall, szigorúságáról híres rendőr-bíró ült az emelvényen, előtte William Burney, emelt fővel állt. Pedig ő volt a vádlott.

A ráomló vádak sulya nem görbítette meg izmos vállait. Oly sudar egyenesen állott az ítélő szék előtt, mintha megfordított viszony léteznék az emelvényen ülő és ő közte. Tiszta kék szeméit nyílt tekintete jártatta a szép számmal egybe serereglett hallgatóság felett.

A bírótól jobbra két női alak gubbaszkodott. Együttvéve éveik száma felrugott az egy egyes és két nulláig. Es csodálatos! a vádlotthoz olyan jogokat formáltak melyeket csak ifju szív követelhet. Az az örök láng, melyet szerelemnek nevez, a szívtől hevülő ajak s mely a ránczokat is elsimitja. Mindkettő asszonyi. Ihtvesi jussát követelte. A vádlott mindkettőnek hűséget esküdött az oltár előtt és mindkettőt megcsalta, a faképnél hagyta.

— Ön tehát Joan Gilbert asszony azt állítja, hogy William Burney alias Bnker, illetőleg Mc Garry az ön férje? — Kérdé a bíró az élénk szöke haju asszony felé fordulva.

— Hites férjem, nram — siránkozott Joan — melyet világosan Nem-Jerseiben keltezett házassági okmány bizonyít.

— Önnél van az a kérdéses okmány? — Nagyon is, bíró ur, — viszonzá a nr.

1 feleség és a publikum szeme láttára lázas sietséggel kopott jackniját gombolni kezdte s az alól egy elsárgult papírdarabot húzott elő és azt mintegy diadalmas érzéstől áthatva a bíró emelvénye elé vitte és magasan lobogtatta,

— Látom asszonyom. Köszönöm. S hány éve amaz eseménynek?

— Husz uram, rengeteg hosszú husz év, melyet Szomoru özvegységben töltött? Kérdé sorvasticusan a vádlott.

— Önnek most nincs szava, — szólt szigoruan a bíró.

— Engedelmet kérek bíró ur, — kiáltá a védőügyvéd, egy pupos gnomszerű alak, — Amerikában nem tiltják a szólásszabadságot.

— Azt nem, de a közbeszólást igen folytassa asszonyom.

— Melyet kesergő, fájó szívvél éltem át. Oh hányszor emlékeztem erre a gonosz emberre, ki úgy letiporta, megtörte éltém virágzó szakát, mint egy vad indiáncsorda a zöldelő vidéket.

— Nem vagyunk kíváncsiak az elrepült évek meséjére, — replikázott pipacspiros szíben, felgörva az ügyvéd.

— Ebben van egy kis igaza. Üljön le asszonyom, az ön joga elvitázhatatlan, most csak Hébe Reilly asszony jogának megállapításáról van szó. Neki kell bizonyítani, hogy törvényes hitvese-e a vádottnak. Öné a szó asszonyom, — mondá egy majdnem néger arcú nőhöz, ki folyton villámló szemekkel kísérte a vádlott minden kis mozdulatát.

— Uram, ez asszony hazudott. Az nem lehet igaz, hogy én utánam, ki Commeticut egyik legszebb leánya valék, e szörnyeteget kísérte volna oltárhoz.

A nr. I. feleség arca oly égő szint váltott, mint ríktó vörös haja, és ha egy természetes rendőrvéletlenül köztük nem áll, eltíporja a nr. 2. feleséget, kit kü önben szemének perzselő lángjával lesújtott.

— Csak nyugodtan asszonyom. A szépség és rütség megállapítása nem a mi hatáskörünkhöz tartozik, az jelenben mellékes kérdés. Itt most az a kérdés, tudja-e ön is, mint elődje. —

— Utód, bíró ur!

— Nincs kifogásom a megjegyzés ellen. Tudja-e ön hiteles okirattal bizonyítani, hogy a vádlott neje?

— Minden időben. Egy fonott kosárból, mely karján csüngött, egy majdnem ujnak átszó papírt vont elő és a bírói székhöz lépett. Ime bíró ur nézze.

E pillanatban váratlan fordulat állott be. Egy földig lefátyolozott nő rohant a tárgyalási terembe és egyenesen a vádot elött foglalt állást.

— Ismersz-e nyomorult? — kiáltott az újonjött.

— A hang gyakran csal.

— Lásd hát arcodat, — szolt a nő és s impadias taglejtéssel föllebentette fátyolát.

A vádlott arcának egy izma megrándult, de az is csak egy futó pillanatra, mert azután nyugodt lett, mint a szobor, s így szolt:

— Sohasem láttam önt, asszonyom.

— Ob csalfa, álnok, hitsegő, hát nem ismered azt, ki előtt oly sokat térdpeltél és kit imádtál, mint a megváltót, ki érted hagyta el a világot jelentő deszkákat.

— Ön örült, asszonyom!

— Nem vagyok, az nem, de nőd vagyok, ki elől elfutottál.

— Micsoda tehát ön is, asszonyom?

— Igen, bíró ur, neje vagyok ez embernek, ki vissza é t hő szerelemmé. Oh Taff, hogy tehetted ezt velem?

— Ön téved asszonyom, ez az ur nem Taff, mert neve Buker, Mc Garry, s ha akarja Wilham Burney.

— Oh kérem, nem, hiszen csak ismerem férjemet. Tekintsen a papírra és látni fogja, hogy én igazat beszélek — és hangos zokogás között fölemelte felső ruháját és az alatta levő tarka ruha zsebéből egy zsebkezdőbe csavart félig elégett papírost vont elő és a bíró orra elé terjesztette.

— Csakugyan a vőlegény személyleírása hajszálig talál a vádlottra.

— De én megbocsátok neki, csak térjen vissza hozzám mert én ő esztendő múltán is oly forrón szeretem őt, mint egybekelésünk napján.

— Ez mind szép de ehhez az urhoz már önön kívül ketten formálnak just.

— S vajjon kik? — kérdé a nr. 3 és ijedt tekintettel nézett szét.

— Ama hölgyek ott, — mondá a rendőrvéletlenül két felül álló hölgyekre mutatva.

— Ők azt merik állítani . . . ?

— Hogy felségei a vádlottnak. De nem csupán állítják, hanem éppen úgy mint ön, ezt

hivatalos dokumentummal bizonyítani is képesek.

— Megálljanak uraim! az égre megálljanak, ne itéljék el addig a vádlottat, míg nekem igazságot nem osztanak, kiáltá egy kövér nő, kinek arcát szintén fátyol takarta és ihogve rohant a tárgyalási terembe.

— Mi a kívánsága lady? — szolt a bíró kinek hangján a türelmetlenség és harag vegyüléke volt érezhető.

— En ez embernek hites neje vagyok.

— Csakugyan? — mondá a bíró — az ügyész, az irnok a börtönőr és a védőügyvéd egyszerre.

— Ha ez igaz, akkor a védelemről lemondok, — rebegte ijedt arccal az ügyvéd.

— Éppen most olvastam a „Morning Journal”-ban, hogy férjemhez hasonló vádlott, többnejűség miatt törvény elébe állítottatott, előjöttem, hogy ezt az embert szemtől szembe lássam és valóban ő az, — az én Timem.

— Szabad kérem a házassági oklevelet?

— Készségge! A nr. 4 fő lebentette fátyolát, melyre a hallgatóság hangos kacajban tört ki, sőt a bíró is elvesztette komolyságát mert jóízűen nevetett a kacagókkal.

— De asszonyom, hiszen ön — férfi!

— Csalódik bíró ur, én érző szívvvel. nemes lélekkel bíró nő vagyok. A „Dime Museum” bámult Mirable-ja. Nyakig nő vagyok, de arcom férfié. Huszonöt dolárt keresek hetenkint, ezért? csábitott el a léha — mondá cilllogó könyekkel szemében a tömör körszakállú és pörge bajszu alak.

— Szörnyű ember! — kiáltott szigorral a bíró, mikor lesz önnek elég a feleségekből?

— Bíró ur, viszonzá a vádlott hideg nyugalmmal, erre nem tűzhetek határidőt. Ez a kérdés úgy lát-zik, nálam nem nyer megoldást.

— De hát meddig gondol ön nőszülni?

— Mind addig, míg — egy igazi jó asszonyt találok. Fájdalom ez eddig nem sikerült. Tovább leszek kénytelen keresni.

— Ön nem fog keresni, mert Singsinbe tölti élte hátralevő napjait. Minden házasságáért egyenkint öt évre ítélem. Ön sokat élvezett a jóból, ezentul legyen része a rosszban.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

A Ranunkel H. és fia cégnek e hó 2-án közzé tett nyilatkozatára következő válaszom van:

Azon bizalommal való visszaélés, melylyel engem a cég vádol, nem egyéb rágalomnál, melynek oka az, hogy én Klein és Adler urakná, kik május hóban helyben szintén posztóüzletet nyitnak, a közöttünk mindig fennállott barátságos viszonyból kifolyólag néhány, az üzlet megnyitását tudató körlevelet címeztem. Ebben pedig nem találtam semmi bünt, mert hiszen oly emberek, kik 17 év óta vannak e szakmánál jobban ismerik a gyárosokat mint én.

A Ranunkel H. és fia cég felfogása szerint nekem kötelességem lett volna a köztem és Klein ur között fennállott szívélyes viszonyt nyilt ellenségeskedéssé változtatni és miután ezt semmi parancsszóra megtenni nem akartam, elég vakmerő volt ellenem rágalmatokat világgá bocsájtani.

Ha Ranunkel Henrikné képes arra, unokaöcsőjét aki őt 17 évig hűségesen szolgálta, támogatás helyett mindenképen üldözni, a gyárosokra csaknem ráparancsolni, hogy az új céggel összeköttetésbe lépni nem szabad, ha az sem bántja lekiismeretét, hogy édes atyjával folytonos ellenségeskedésben él, hogy a legnagyobb lelki gyönyörűségére szolgál, ha a vevők előtt a Biedermann cégéről rosszat mondhat, ugy nincs azon mit csodálkozni, ha én mint idegen a legmesszebbmenő üldözéseknek vagyok kitéve.

Hátralékos fizetésemért a céget bepeleltem.

Rafael Rudolf.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Üzlet átalakítás miatt MINDEN CZIKK

mélyen
leszállított áron
árusittatik.

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistemplom-bazár.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

KUHINKA ISTVÁN K.

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.

ajánlja a legnagyobb választékkal

ujjonnan berendezett

üveg porcellán lámpa,

brendorfii alpacca-, khina elüst,

evőszerek és konyhaeszközök

nagy raktárát.

Üveg ivó és liquer-készletek,
porcellán evő, kávé-, tea, fekete kávé és
mosdó készletek,

Ditmar-, Büchner és hazai gyártmányu

asztali és függő lámpák,

nap, meteor és villám-égőkkel

gyári árak

és pontos kiszolgálat

mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Vidéki megrendelések a legt
nagyobb figyelemmel teljesitetnek.

TAVASZI IDÉNYRE

megérkeztek

nagyválasztékban:

férfi és gyermek kalapok

női férfi és gyermek cipők,

fiu, leány és gyermek öltönyök,
ágyterítők, paplanok és jata függönyök

kézi kosarak,

fehér és színes férfi ingek
gallérok, kézelők és nyakendők,

oretonok, chiffonok

czérna és pamut vásznak, finom asztalneműek

igen nagy választékban

dus raktár folytán

felette olcsó árban

kaphatók

Schönberger Vilmosnál

Debreczen, városház épület.

COGNAC

gróf Keglevich István Promontor
eredeti töltésű palackokban mindenütt
kapható.

Ezen gyár, mely 1882 ik évben alapit-
tatott az osztrák-magyar monarchiában a
**legjelentékenyebb s az összes kiállítá-
sokon melyeken versenyzett, kizárólag**
csak a **legmagasabb kitüntetésekben** ré-
esült. A gyárnak, forgalomban levő minősé-
gei u. m :

* ** *** és ****

nemcsak kitűnő élvezeti ital gyanánt
vannak elismerve, hanem **orvosi tekin-
télyek által is, gyomor-, tüdő-, mell-
és fertőző-betegségeknel, legjobb óv-
szerként ajánlatnak.**

1636.

1892.

Pályázati hirdetés.

A Debreczen sz. kir. város tulajdo-
nát tevő, s évenként mintegy 35—40000
frt értékű építési anyag előállítására be-
rendezett cserép és téglagyárnál a mű-
vezeteli állás üresedésbe jövén, annak
betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással évi 1000; az az egy-
ezer forint fizetés, a gyártelepen szabad
lakás, tűzifa világítás. 4 hold legelő föld
konyhakert használat s a tiszta jövede-
lemből 4% jutalékból álló javadalmasz
van egybekötve.

Pályázni kívánók ezennel felhivatnak
hogy kérvényeiket, melyek a magyar
nyelvnek szóban és írásbani bírását,
szakképzettségüket és eddigi alkalmazta-
tásukat igazoló okmányaikkal szerelen-
dők fel, — a városi tanácshoz, a folyó
1892. év május hó végéig, annál is in-
kább adják be, mivel később beérkezendő
pályázati kérvények figyelembe vétetni
nem fognak.

A szóban levő állás, a folyó 1892.
év Julius hó 1-én lesz elfoglalandó.

Debreczen, 1892. márczius 24.

A városi tanács.

Arverési hirdetés.

A debreczeni izraelita hitközség és
a debreczeni aut. orthodox izr. hitközség
közös gabellajövedékének három évre le-
endő bérbeadására minthogy a régi bér-
lők 11600 frtra utóajánlatot adtak be
ezennel újabb nyilvános árverezés hirdet-
tetik, mely 1892 április 6-án d. u.
3 ó r a k o r a debreczeni izr. hitközség
szent-anna-utczai ülés termében fog meg-
tartatni. Kikiáltási ár 11,600
forint.

Árverezni szándékozók kötelesek az
árverezés megkezdése előtt a kikiáltási
ár 10%-át mint bánatpénzt letenni és a
haszonbérleti feltételeket aláírni.

Az árverezés szóbeli lesz és annak
berekasztése után a gabellajövedék bér-
lete a leg több betígérők azon-
nal kiadatni fog.

Kelt a debreczeni izr. hitközség és
a debreczeni aut. orth. izr. hitközség ga-
bellajövedékének bérbeadásával megbízott
közös bizottságnak 1892. április 3-án tar-
tott üléséből.

Feischl Károly
bizottsági elnök.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben
zsindely és deszkatekők
behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerre hosz-
szabb, továbbá **csulapok**, melyek a fölbe
átatnak, **kerítések s gazdasági eszkö-
zök befestésére** hordókban á 50 egész
200 kiló súlytartalommal; — továbbá
saját gyártmányu

COAKSOT

(priszón) kovácsok és lakatosok részére
ajánlja jutányos ár mellett

a légszeszgyár igazgatósága
Debreczenben.

Arlejtési hirdetés.

A nagy-károlyi római kat-
holikus hitközség Nagy-Károlyban
jelenleg a méltóságos gróf Károlyi örö-
kösök tulajdonát képező s 19. helyrajzi
szám alatt levő telken Nonn Gyula nagy-
károlyi ópítész terve szerint **egy eme-
letesé**

leányiskola épületet

kíván építtetni, a melyre vonatkozó rajzok s a
költségvetési előirányzat a nagy-károlyi ke-
gyesrendi társház főnökénél bármikor megte-
kintketők.

Az építés írásbeli zárt ajánlat mellett
adatik ki, melyet tartoznak a vállalkozni kí-
vánók 1892 április hó 20-án déli 12 óráig
Palczser Ernő kegyesrendi házfőnök urnak át-
adni és ugyanekkor bánatpénzül 1500 forint
értéket hozzá letenni és pedig vagy készpénz-
ben, vagy bármely nyilvános számadás alatt
álló pénztintézet hasonlóságú betétkönyvében

vagy tőzsdeértékkel jegyzett bármely pa-
pirban.

Csakis az ily feltételű bánatpénzzel biz-
tosított ajánlat bír érvénynyel, melyre nézve
ugy a tervrajz mint a római katolikus is-
kolaszék elnöksége által aláírt költségeleírány-
zat és a mindenki által megtekinthető vállá-
lati szerződés pontjai feltétlenül kötelezők.

Az ajánlat kötelező mindaddig, míg a
nagy-károlyi hitközség és iskolaszék elnök-
sége felette nem határoz; köteles azonban a
határozatot 1892 évi április hó 27-ig meg-
hozni, amikor is ajánlattevők tartoznak a ke-
gyesrendi házfőnök előtt délelőtti 11 óráig
jelentkezni, s a kinek ajánlata el nem fogad-
tatott, annak bánatpénze azonnal kiadatik, a
kié pedig elfogadtatott az tartozik a vállá-
lati szerződést elfogadni és aláírni, bánatpén-
zét pedig a fentebb megjelölt értékben 3000
forintig kiegészítve főtisztelendő Palczser Er-
nő ur kezeihez letenni, miket ha nem telje-
sitene, bánatpénzül adott értéke a vállalatadó
hitközség javára elvész és ez további rendel-
kezési jogát visszanyerni.

Az iskola építéssel megbízott hitközségi
küldöttség fenntartja jogát arra, hogy az
ajánlatok közül azok árára való tekintet nél-
kül bármelyiket választhassa s ha egyiket
sem találná megfelelőnek, hogy a vállalat
újából kiadása iránt bármiként intézkedhessék.

Miután a hitközség csak egy vállalko-
zóval kíván szerződni, a vállalati ajánlatnak
a tervrajz szerint és a költségvetési előirány-
zatban megjelölt anyagokra és összes munká-
latokra egy átlag összegben kell megtétetni,
a mely átlag összegből minthogy vállalkozó
tartozik az új épület helyén jelenleg fennálló
épületeket 2000 frt értékben szétszedési és
eltakarítási kötelezettséggel együtt átvenni,
ezen 2000 forint érték a vállalatadó hitköz-
ség javára leszámítandó lesz és a többlet a
szerződés feltételei szerint fog fizettetni.

Vállalat elfogadó a munkálatot 1892
évi május hó 1-én kezdheti meg, köteles lesz
azonban 1892. évi október hó 1-ig az épüle-
tet teljesen elkészíteni és a vállalatadó hit-
község bizottságának teljesen készen átadni

Nagy-Károly, 1892. márczius 28.

**a nagy-károlyi róm. kath.
hitközség elnöksége.**

GYENES LAJOS

női divat raktára

Debreczen, főtér, városház-épület.

Ajánlja a tavaszi idényre:

NŐI RUHASZÖVETEKET

és **diszket,**

GYÁSZKELMÉKET,

Toile, Ajour és egyéb mosó kelmeiket,

Csipke, szalag és pipere crikkeket,

DISZKÖTÉNYEKET,

Csipke függönyöket,

Francia, Hanschild, Hartlandi kötő és himző pamutokat

Rövidárukat,

Férfi fehérneműket és nyakkendőket

Sirkoszorukat,

Női ruhák elkészítését saját szöveteimből elvállalom.

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy az eddig Beke László üzég alatt fennállott

NŐI és FÉRFI DIVATÜZLETET

átvettük és azt egészen újonnan rendeztük be.

Ajánlunk **igen olcsó árak mellett** legújabb divatu

női tavaszi és nyári kalapokat, nap és esőernyőket, derékfűzőket, legyezőket, menyasszonyi koszorút és fátyolt, kezttyüket, női és gyermek harisnyákat, valódi szintartó hőtő és himző pamutokat, himző selymeket s minden e szakmába vágó rövidárut.

BÉLLÉS NEMŰEKET, továbbá férfi ing, gallér és kézelőket, kalapokat, **nyakkendőket,** kezttyüket, harisnyákat, zsebkendőket.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel

Erdélyi és Buzágh

Azár és piacz-uteza sze. le. én.
A Beke urtól átvett **napernyőket** és egyéb árukat **50%-kal gyári áron alól** árusítjuk el.

A tavaszi idényre nagy választékban érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK, fekete divatkeelmék, mindennemű diszek,

Zephirek, batiste,

atlas-satin,

mosó-voile-ok,

gyermek felöltők, ruhácskák,

NAPERNYŐK.

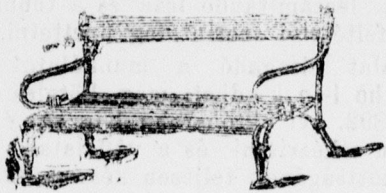
BRASSÓI POSZTÓK,

melyeket **igen olcsón** árusítunk el.

Szabó Lajos fia

Debreczen, Rózsater.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

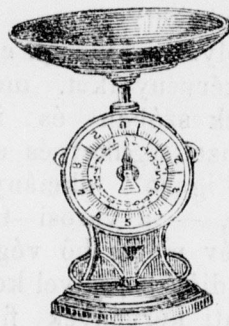

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparághoz minden darab mellett jótállás.

Épület vasalások és kátrány terő lemezek.

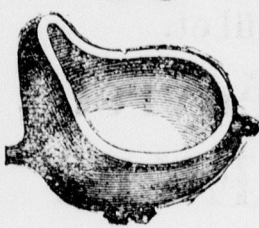
Rudvasak, lemezek, **vastartányok,** legfinomabb öntött aczéllok és fémek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok, árnyékszék clostettek és vízvezeteki kagylók. Agyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek

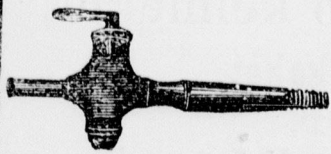
legjobb rendszer (részlejtetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

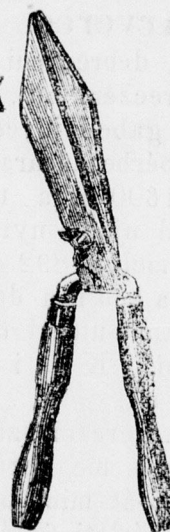
Kirakat ajtóaczelredőnyök

Legolcsóbb beszerzési forrás

(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYÜLA

előbb TÓTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés DEBRECZEN, VÁROSHÁZÁBAN.

Pen s. gomba (peronospora) fecskendő.

